

Notaoverleg Water en bodem sturend 27-03-2023

Vewin onderschrijft de uitgangspunten van het Programma Water en bodem sturend (WBS). Het is goed dat water en bodem veel meer richtinggevend worden voor de ruimtelijke inrichting van Nederland. De ambitie om water beter vast te houden en het in beeld brengen en reguleren van alle grondwateronttrekkingen zijn wat Vewin betreft belangrijke stappen vooruit. Vewin vindt het positief dat drinkwater als criterium wordt gehanteerd bij locatiekeuze voor woningbouw. Ook is van belang dat drinkwater prioriteit krijgt bij ruimtelijke keuzes wanneer dat nodig is voor het garanderen van de leveringsplicht. Nu zijn de provincies aanzet om deze punten concreet uit te werken in de gebiedsprogramma's van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de ruimtelijke voorstellen van het programma Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX). De drinkwatersector zet zich vanzelfsprekend in voor een duurzame inpassing van de waterwinningen in het bodem- en watersysteem en een toekomstbestendige drinkwaterproductie.

Emissies naar drinkwaterbronnen tegengaan

De aandacht in WBS voor een goede waterkwaliteit en voor het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn is van groot belang voor de drinkwaterbronnen. WBS stelt terecht dat de waterkwaliteit van de bronnen voor drinkwater nog niet op orde is en dat een groot aantal drinkwaterwinningen te maken heeft met ongewenste verontreinigende stoffen. Daarbij gaat het zowel om langjarige en hardnekkige problemen door belasting van drinkwaterbronnen met bestrijdingsmiddelen en nitraat, als bijvoorbeeld om lozingen van nieuwe, opkomende stoffen. Eerder afgesproken kwaliteitsdoelen voor drinkwaterbronnen worden nog steeds niet gehaald. Het is daarom van belang dat de bescherming van de kwaliteit van bestaande en nieuwe bronnen voor drinkwaterproductie voldoende aandacht krijgt, en de specifieke doelen voor drinkwaterbronnen waar het gaat om de belasting met nitraat en bestrijdingsmiddelen een plek krijgen in de gebiedsgerichte uitwerking van het NPLG.

- ▶ Geef (grondwater)beschermingsgebieden een prioritaire status en merk deze aan als gebieden waar sprake is van een specifieke opgave volgens de Kaderrichtlijn Water die in 2027 gerealiseerd moet zijn;
- ▶ Voer de motie van De Groot en Van Campen voortvarend uit, en veranker de bestaande doelen en aanpak m.b.t. het verminderen van verontreiniging van drinkwaterbronnen met nitraat en bestrijdingsmiddelen in het NPLG.

Voldoende beschikbaarheid drinkwaterbronnen

De drinkwaterbedrijven hebben te maken met een toenemende watervraag door bevolkingsgroei, economische groei, en regionaal stedelijke uitbreiding. Uit onderzoek van Vewin blijkt dat alle drinkwaterbedrijven al voor 2030 meer productiecapaciteit nodig hebben. Bij drie van de tien bedrijven is zelfs per direct meer productiecapaciteit noodzakelijk. Het is absoluut niet zeker dat dit tijdig lukt. Integendeel, drinkwaterbedrijven lopen tegen steeds meer juridische en bestuurlijke belemmeringen aan.

In een aantal regio's ontstaan zonder snelle aanvullende maatregelen op korte termijn problemen met het verzekeren van de drinkwatervoorziening. Bij het uitblijven van actie zullen die knelpunten in steeds meer gebieden optreden.

- ▶ Verzeker bij de regionale uitwerking in NPLG en NOVEX voldoende drinkwaterbeschikbaarheid door:
  - ▶ het beschermen van de huidige drinkwaterbronnen en ervoor te zorgen dat deze volledig kunnen worden benut;
  - ▶ het tijdig aanwijzen van nieuwe bronnen voor drinkwater, deze te beschermen en ruimte te geven om deze ook daadwerkelijk te kunnen benutten.

Landelijk drinkwaternet

Water en bodem sturend bevat een structurerende keuze om te komen tot een landelijk drinkwaternet. Vewin interpreteert dit punt als een ambitie om bovenregionale optimalisatie te bereiken in de afstemming tussen de watervraag en de beschikbaarheid van drinkwaterbronnen, en een afgestemde bronkeuze. Deze optimalisatie wordt bekeken tussen voorzieningsgebieden van drinkwaterbedrijven, maar ook binnen een voorzieningsgebied tussen regio's/ provincies. Bovenregionale optimalisatie kan bijdragen aan het oplossen van knelpunten rond de beschikbaarheid van drinkwaterbronnen en aan het vergroten van de robuustheid van de openbare drinkwatervoorziening. Drinkwaterbedrijven leveren al onderling drinkwater aan elkaar waar nodig. De drinkwatersector brengt in beeld waar ze deze structurele leveringen kunnen uitbreiden om te kunnen voorzien in het tekort van andere bedrijven of voorzieningsgebieden.

- ▶ Ga bij de uitwerking van de WBS-keuze over 'een landelijk drinkwaternet' uit van de ambitie om bovenregionale optimalisatie te bereiken in de afstemming tussen de watervraag en de beschikbaarheid van drinkwaterbronnen, en een afgestemde bronkeuze.

Bewust en zuinig drinkwatergebruik

Water en bodem sturend bevat een ambitie op het vlak van (drink)waterbesparing. Vewin staat achter deze ambitie. Waterbesparing vraagt de gezamenlijke inzet van de drinkwatergebruikers (huishoudens en bedrijven), overheden, drinkwaterbedrijven en anderen. Daarom is een nationale aanpak nodig waarbij helder wordt geformuleerd wie waarvoor aan de lat staat en welke maatregelen en instrumenten effectief zijn en worden ingezet om de doelstelling te behalen. Vewin vindt het positief dat de ministeries van IenW en VRO in afstemming met de drinkwatersector gaan onderzoeken hoe de toepassing van huishoudwater (dat is geen drinkwater) verruimd kan worden.

- ▶ Pas het Bouwbesluit aan zodat gemeenten via maatwerkregels de mogelijkheid krijgen tot het geven van aanwijzingen en verplichtingen kunnen opleggen tot waterbewust bouwen;
- ▶ Pas het Drinkwaterbesluit aan zodat niet alleen op het dak opgevangen regenwater als huishoudwater kan worden gebruikt, en maak mogelijk dat huishoudwater voor meer toepassingen dan toiletspoeling gebruikt kan worden. Borg hierbij de volksgezondheid.

Meer informatie:

Arjen Frentz
070 3490 890
frentz@vewin.nl

Mirja Baneke
06 82750461
baneke@vewin.nl

Vewin
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T (070) 3490 850
info@vewin.nl
www.vewin.nl